

Vidyawardhini Sabha's
Arts, Commerce and Science College, Dhule

Criterion - 6

Metric: 6.5.2

Moot Court Competition

(23.10.2018)

NAAC Cycle-III

2017-18 (4)

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

NAAC Re-Accredited (1st Cycle)

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
विद्यार्थी विकास विभाग

0257-2257418, 419

FAX - 0257-2258403, 406

Email- sw@nmu.ac.in

Website- nmu.ac.in

जा.क्र. उमवि/14/विक/युसंका-44/340/2017

दि. 09/11/2017

प्रति,
मा. प्राचार्य,
विद्यावर्धिनी सभेचे
कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, धुळे

विषय:- विद्यापीठस्तरीय युवा संसद कार्यशाळेच्या आयोजनाबाबत....

संदर्भ :- विद्यापीठाचे पत्र जा.क्र. उमवि/14/विक/युसंका-44/339/2017, दि.09/11/2017

महोदय,

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ विद्यार्थी विकास विभागामार्फत दि. 06 ते 09 डिसेंबर, 2017 या कालावधीत आपल्या महाविद्यालयाच्या संयोजना खाली विद्यापीठस्तरीय युवा संसद कार्यशाळेचे आयोजन संदर्भीय परिपत्रकान्वये केलेला आहे.

या स्पर्धेचे आयोजन सुलभ होण्याकरीता संयोजन समितीत 1) प्रा.खान फरीदा शफीक, डॉ. बी. आर. आंबेडकर समाजकार्य महाविद्यालय, मोराणे, ता. जि. धुळे आणि 2) डॉ. विलास भास्कर जाधव, झुलाल भिलाजीराव पाटील महाविद्यालय, धुळे यांना सदस्य म्हणून मान्यता देण्यात येत आहे.

कळावे,

आपला विश्वासू,

(प्रा. एस. टी. इंगळे)

प्र. संचालक, विद्यार्थी विकास

प्रत :-

1) मा. प्राचार्य, डॉ. बी. आर. आंबेडकर समाजकार्य महाविद्यालय, मोराणे, ता. जि. धुळे

2) मा. प्राचार्य, झुलाल भिलाजीराव पाटील महाविद्यालय, धुळे

महोदय,

आपल्याकडील 1) प्रा.खान फरीदा शफीक, डॉ. बी. आर. आंबेडकर समाजकार्य महाविद्यालय, मोराणे, ता. जि. धुळे आणि 2) डॉ. विलास भास्कर जाधव, झुलाल भिलाजीराव पाटील महाविद्यालय, धुळे यांना विद्यापीठस्तरीय युवा संसद कार्यशाळेचे आयोजनाच्या कामकाजासाठी दि.06 ते 09 डिसेंबर, 2017 या कालावधीत उपस्थित राहण्याकरीता परवानगी देवून कर्तव्य रजा (D.L.) मंजूर करावी, ही नम्र विनंती.

कळावे,

आपला विश्वासू,

(प्रा. एस. टी. इंगळे)

प्र. संचालक, विद्यार्थी विकास

प्रत माहितीसाठी :-

1) प्रा.खान फरीदा शफीक, डॉ. बी. आर. आंबेडकर समाजकार्य महाविद्यालय, मोराणे, ता. जि. धुळे

2) डॉ. विलास भास्कर जाधव, झुलाल भिलाजीराव पाटील महाविद्यालय, धुळे

D:MPP/Yuva Sansad karyashala 2017-18

- 8) विद्यापीठ समान लेखासंहिता (Common Account Code) लागू असल्याने उपक्रमासाठी पुरवठाधारकाकडून करावयाची खरेदी रु. 5,000/- पेक्षा जास्त रकमेची असल्यास विहित पध्दतीने दरपत्रके मागवावीत व त्रिसदस्यीय समितीद्वारे एक पुरवठादार निश्चित करावा आणि त्याचेकडून खरेदी करावी तसेच पुरवठादाराचे देयक रु. 30,000/- पेक्षा जास्त रकमेचे होत असेलतर नियमानुसार टी.डी.एस. (T.D.S.) कपात करण्याची जबाबदारी आपली राहिल. देयक रक्कम रोख विरहीत (Cashless) पध्दतीने अदा करावी.
- 9) कार्यक्रम संपल्यानंतर रु.20,000/- च्या आतील हिशोबाची बिले, योजना अंमलबजावणी अहवाल, विद्यार्थ्यांचे उपस्थिती पत्रक, खर्चाची बिले, मानधन अदायगीच्या पावत्या (व्हाऊचर), प्राचार्य व विद्यार्थी विकास अधिकारी यांच्या सहीचे विनियोग प्रमाणपत्र (Utilization Certificate) व छायाचित्र कार्यक्रम संपल्यानंतर 10 दिवसांच्या आत पाठवावीत. तसेच रु. 20,000/- वरील कार्यक्रमाची हिशोबपत्रके केंद्रीय लेखा पडताळणी उपक्रमात सादर करावी.

कळावे,

आपला विश्वासू,

(प्रा. एस. टी. इंगळे)

प्र. संचालक, विद्यार्थी विकास

- सोबत :- 1) उपयोगिता प्रमाणपत्राची प्रत (Utilisation Certificate)
2) जिल्हा विद्यार्थी विकास अधिकारी व विद्यार्थी विकास अधिकारी यादी.

D:MPP/Yuva Sansad karyashala 2017-18

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव विद्यार्थी विकास विभाग,
विद्यार्थिनी सभेचे कला, वाणिज्य व विज्ञान
महाविद्यालय, धुळे.
राज्यशास्त्र विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित
युवा संसद कार्यशाळेचा अहवाल
दिनांक ०६.१२.२०१७ ते ०९.१२.२०१७.

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव विद्यार्थी विकास विभाग आणि विद्यावर्धिनी सभेचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, धुळे राज्यशास्त्र विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित युवा संसद कार्यशाळेचा अहवाल दिनांक ०६.१२.२०१७ ते ०९.१२.२०१७.

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगांव विद्यार्थी विकास विभाग व विद्यावर्धिनी महाविद्यालयाच्या राज्यशास्त्र विभाग यांच्या संयुक्त विद्यमाने ०४ दिवसीय युवा संसद कार्यशाळा घेण्यात आली. या कार्यशाळेत उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाशी संलग्नीत १९ महाविद्यालयांनी सहभाग नोंदविला एकुण ७८ विद्यार्थ्यांनी युवा संसद कार्यशाळेत सहभाग घेतला. संसदेतील वापरावयाची विविध आयुधे, संसदेच्या कामकाजाचे स्वरूप व तंत्रे, लोकशाहीतील प्रसार माध्यमांची भूमिका, संसदेतील कायदेनिर्मिती प्रक्रिया, महिला सदस्यांचा विधीमंडळ कामकाजातील सहभाग, विधीमंडळातील विरोधी पक्षाची भूमिका, लोकसभा सभापतीचे कार्य व भूमिका अशा सात सत्रात तज्ञ मार्गदर्शकांनी मार्गदर्शन केले. तसेच प्रात्यक्षिक, प्रशिक्षण व अभिरूप संसदेची निर्मिती करण्यात येऊन विद्यार्थ्यांची पाच गटात विभागणी करण्यात आली. सत्ताधरी गट, विरोधी गट, अपक्ष गट अशी गटविभागणी करण्यात येऊन जास्त सदस्यसंख्या असलेल्या पक्षाचा (गटाचा) गटनेता व उपगटनेता निवडण्यात आला. त्याचप्रमाणे विरोधी गट व अपक्ष यांनीही लोकशाही पध्दतीने निवडणुकीच्या माध्यमातुन निर्वाचीत सदस्यांनी गटनेता व उपगटनेत्यांची निवड केली. त्यानंतर बहुमत असलेल्या पक्षाने आघाडी करून सत्तास्थापनेचा दावा केला. प्रधानमंत्री व मंत्रीमंडळाची रचना, सभापती, उपसभापती निवड प्रक्रीया व प्रत्यक्ष कामकाज, प्रश्नोत्तरे, शुन्यप्रहार, तारांकित प्रश्न, स्थगन प्रस्ताव, सभात्याग विधेयक, सरकारी विधेयक, खाजगी विधेयकाचे सरकारी विधेयकात रूपांतर कसे होते इ. बाबींवर प्रात्यक्षिकाद्वारे मार्गदर्शन या कार्यशाळेत करण्यात आले.

युवा संसद कार्यशाळा संयोजन समिती.

महाविद्यालयाने युवा संसद कार्यशाळेचे संयोजन व्यवस्थीज व यशस्वी होण्यासाठी ०६ सदस्यांची संयोजन समिती तयार केली होती. या समितीची रचना पुढील प्रमाणे होती.

१. डॉ. ज्ञानेश्वर सूर्यवंशी - आयोजक
२. डॉ. शुभदा ठाकरे (रावळ) उपप्राचार्य - समन्वयक
३. डॉ. संतोष खत्री - सहसमन्वयक
४. डॉ. सुहास जोशी - विद्यार्थी विकास विभाग
५. डॉ. फरीदा खान - पर्यवेक्षक (समाजकल्याण महाविद्यालय, मोराणे.)
६. प्रा. व्ही. बी. जाधव - पर्यवेक्षक (झेड. बी. पाटील महाविद्यालय, धुळे.)

महाविद्यालयाने युवासंसद कार्यशाळेसाठी आलेल्या विद्यार्थी व विद्यार्थीनींचे भोजन व निवासाच्या व्यवस्थेसाठी पुढील प्रमाणे समिती केली होती.

१. डॉ. सुहास जोशी
२. डॉ. शुभदा ठाकरे (रावळ)
३. डॉ. प्रशांत लगडे
४. डॉ. मंजू तरडेजा.
५. प्रा. विवेक पेडणेकर
६. प्रा. योगेश पाटील (ग्रंथपाल)
७. शालीग्राम गर्दे (शिक्षकेत्तर कर्मचारी)

दिनांक - ०६.१२.२०१७

उद्घाटन सत्र

अभिरूप युवा संसद कार्यशाळेचे उद्घाटनासाठी उद्घाटक म्हणुन माजी खासदार व विद्यामान आमदार डॉ. डी. एस. अहिरे (साक्री मतदारसंघ) हे उपस्थित होते. उद्घाटन सत्राचे अध्यक्ष म्हणून संस्थेचे चेअरमन डॉ. दिलीप पाटील व ग.कौ. चे सदस्य श्री. पितांबर महालिने श्री. जगदीश गायकवाड, श्री. केशव बहाळकर आदी मान्यवर उपस्थित होते. प्रमुख मान्यवरांच्या हस्ते दिपप्रज्वलन करून युवा संसद कार्यशाळेचे उद्घाटन करण्यात आले.

प्रास्ताविक - डॉ. शुभदा ठाकरे (रावळ) उपप्राचार्य (विभाग प्रमुख)

महाविद्यालयाने महाविद्यालय स्तरांवर ०३ विद्यार्थी युवासंसद आयोजित केल्या आहेत. विद्यापीठ स्तरावरील ही पहीली युवासंसद कार्यशाळा महाविद्यालयात आयोजित होत आहे. राज्यशास्त्र विभागातील ०५ प्राध्यापक पीएच.डी. पदवीधारक असून १६ विद्यार्थी हे एम.फील करून बाहेर पडले असून १४ विद्यार्थी पीएच.डी. साठी संशोधन करीत आहेत. तसेच ०५ विद्यार्थ्यांना पीएच.डी. प्राप्त झाली आहे. विद्यापीठ गुणवत्ता यादीत २५ विद्यार्थी आहे असे प्रास्ताविकात सांगण्यात आले.

उद्घाटक मनोगत - आ. डि.एस.अहिरे (साक्री विधानसभा मतदारसंघ)

युवासंसद कार्यक्रमासाठी मी अनेकदा उपस्थित राहीलो आहे. पण युवासंसद कार्यशाळेसाठी पहिल्यांदा उपस्थित राहत आहे. संसद कार्यक्रम हा ३ ते ४ तासांचा असतो परंतु अभिरूप युवासंसद कार्यशाळेचे आयोजन महाविद्यालयाने चार दिवसांचे केले आहे त्यामुळे विद्यार्थ्यांना संसदेतील कार्यप्रणाली बाबत सखोल, अभ्यासपूर्ण, जनतेच्या सामान्य जिवनाच्या समस्यांचा वेध घेण्याचे ज्ञान या कार्यशाळेतुन होईल व प्रत्यक्ष प्रात्यक्षिकाद्वारे संसदीय कार्यप्रणालीचे ज्ञान होऊन आदर्श आमदार, खासदार, लोकप्रतिनीधी घडविण्यास मदत होईल असे मत त्यांनी यावेळी मांडले.

मा. डॉ. पी. डी. देवरे - (सन्मानीय अतिथी) यांचे मनोगत.

लोकशाही पुढील आव्हाने पेलण्यासाठी जेवढे आवश्यक आहे ते बळ युवा वर्गात आहे म्हणून अशा कार्यशाळेच्या माध्यमातून जागरूक लोकप्रतिनिधी घडतील. ज्यामुळे त्यांच्याकडून लोकशाही व्यवस्थेस कोणतीही बाधा वा अडथळा येणार नाही व भारतीय लोकशाही अधिक प्रगल्भ होण्यास मदत होऊन उत्कृष्ट संसदपटू निर्माण होण्यास बळ देणारी ही कार्यशाळा असेल असे मत मांडले.

अध्यक्षीय मनोगत - डॉ. दिलीप पाटील (चेअरमन वि.व.ग.कौ.)

नविन पिढीने सकारात्मक विचार केला पाहिजे. समाजात घडणाऱ्या समस्यांवर उत्तर शोधण्यासाठी दिशा दाखविणारी ही कार्यशाळा आहे. आदर्श नागरीक झालो तर आदर्श समाज घडवू शकतो. टिका करणे हे योग्य आहे पण समन्वय साधणे देखील योग्य असते. आयुष्यात सक्रीय वृत्तीने जगणुण आपल्या आपल्या वाट्यास येणारे अडथळे, समस्यांवर उपाय शोधण्याचा प्रयत्न करावा तरच आपण यशस्वी होऊ शकतो. असे मत मा. डॉ. दिलीप पाटील यांनी आपल्या मनोगतात म्हटले.

आभार - डॉ. संतोष खत्री

कार्यक्रमासाठी उपस्थित सर्व मान्यवरांचे आभार सहसमन्वयक यांनी मानले.

पहीले सत्र: दुपारी १२.०० ते ०१.३० वा.

रूपरेखा - विषय - : संसदेतील वापरावयाची विविध आयुधे.

व्याख्याते - : मा. आमदार प्रा. शरद पाटील

अध्यक्ष - : मा. प्राचार्य डॉ. पी. डी. देवरे.

सुत्रसंचालन - : डॉ. संतोष खत्री.

परिचय - : डॉ. शुभदा ठाकरे (रावळ)

सत्कार - उपस्थित मान्यवरांचे सत्कार प्राचार्य डॉ. डी. एस. सूर्यवंशी विद्यावर्धिनी महाविद्यालय यांच्या हस्ते रोप देवुन करण्यात आले.

प्रमुख मार्गदर्शन - आमदार प्रा. शरद पाटील.

लोकप्रतिनिधी कडून अपेक्षा पूर्ण होत नाही. लोकशाहीची नितीमुल्ये रूजवायला पाहिजे मरच लोकशाही प्रगल्भ होईल लोकशाही व्यवस्थेत वृत्तपत्र महत्वाची भूमिा बजावतात, वृत्तपत्रातील काही बातम्यांच्या आधारावर तारांकित प्रश्न मांडता येतात. तसेच प्रश्नोत्तरांच्या तासात प्रश्न मांडून मंत्रीमहोदयांकडून समाधानकारक उत्तर घ्यायचे असते मंत्र्यांना दिलेल्या उत्तरांवर समाधान न झाल्यास मुख्यमंत्री बोलतात तसेच औचीत्याच्या प्रश्नावर चर्चा केली जाते. अभिनंदन, शोक प्रस्ताव तसेच पुन्हा पुन्हा एकाच मुद्यावर भाषण होत असेल त्यावेळी पॉईंट ऑफ इन्फॉर्मेशन हे आयुध तसेच स्थान प्रस्ताव, हक्कभंग प्रस्ताव, अंतिम आठवडा प्रस्ताव, सभात्याग अशा प्रकारच्या आयुधा विषयी माहिती दिली.

अध्यक्षीय मनोगत प्राचार्य पी. डी. वेचरे:

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या महापिरिनिर्वाण दिनानिमित्त डॉ. आंबेडकरांना अभिवादन करून अध्यक्षीय मनोगताला सुरुवात झाली. ७० वर्ष या देशामध्ये लोकशाही व्यवस्था रूजली आहे. आज संसदीय कार्यप्रणालीचे पुढे हे कि. या देशाच्या संसदेत संसदीय कार्यप्रणालीचे कामकाज पूर्ण होत नाही. संसदेचे कामकाज तहकुब केले जाते. राजकारणामुळे संसदेत धुडगुस, गोंधळ घातला जातो. संसदेचे पावित्र्य भंग केले जात आहे. संसदीय व्यवस्थेची रचना, कार्यपध्दती, व्यवस्था मूल्यव्यवस्था रूजवायची असेल तर याचे ज्ञान महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना होण्यासाठी अभिरूप युवा संसद कार्यशाळेसारखे कार्यक्रम महत्त्वाचे आहेत.

दुसरे सत्र : दुपारी २.०५ ते ४.००

रूपरेखा - विषय :- संसदेच्या कामकाजाचे स्वरूप व तंत्रे.
व्याख्याते :- डॉ. प्रमोद पवार प्राचार्य
अध्यक्ष :- मा. मनोहर पाटील प्राचार्य.
सुत्रसंचालन :- डॉ. सुजाता गायकवाड
परिचय :- डॉ. सुनंदा ठाकरे

सत्कार - उपस्थित मान्यवरांचे सत्कार कार्यक्रमाचे सह समन्वयक डॉ. संतोष खत्री यांच्या हस्ते शोप घेवून करण्यात आले.

प्रमुख मार्गदर्शन - डॉ. प्रमोद पवार प्राचार्य.

लोकशाहीची बिजे रूजली जावीत व सुजाण आदर्श नागरिक घडवा हा उद्देश अभिरूप युवा संसद कार्यशाळेचा आहे. जगातील लोकशाहीची सुरुवात इंग्लंड मध्ये झाली. इंग्लंडची राज्यघटना अलिखित आहे. जगातील लोकशाहीची सर्वात मोठी शाळा म्हणून भारताच्या लोकशाही व्यवस्थेकडे पाहिले जाते. लोकशाहीचक खरे प्रतिबंध म्हणजे मतदान होय. मतदापन मतपत्रिकेद्वारा सत्तेचे हस्तांतर होते. भारतीय संसदभवनाला १४४ गोलाकार खांब व भवनाच्या अवती भवती १२ गेट बाहे तर ३ हॉल आहेत. १ लोकसभा हॉल २. राज्यसभास हॉल ३. मध्यवर्ती हॉल ज्यावेळी संसदेचे सयुक्त (लोकेसभा, राज्यसभा) अधिवेशन घ्यायचे असेल किंवा काही विशेष कारणासाठी अधिवेशन वा राष्ट्रपतीच्या अभिभाषणवेळी मध्यवर्ती हॉलचा वापर केला जातो. लोकसभेचा शिरस्तेदार मा. सभापती उपस्थिती विषयी सूचना देतो व कामकाजास सुरुवात होत असते. संसद भवनातून सभापतींना त्यांचे लक्ष असो व नसो नमस्कार करून बाहेर पडायचे असते. संसदेचे कामकाज हे ठरलेले असते. प्रश्न हे अगोदर दिलेले असतात हे प्रश्न घेण्यासाठी अधिकार समिती असते. ती या बाबतीत कोणते प्रश्न घ्यावेत याचा निर्णय घेते. प्रश्नाचे उत्तर संबंधित मंत्रीला घ्यावे लागते. त्यानंतर त्याविषयावर उपप्रश्नही विचारले जातात. शुन्यप्रहार दुपारी १२ वाजेनंतर (घड्याळात ०० येतात) म्हणून याला शुन्य प्रहार असे म्हणतात. संसद सदस्य या शुन्यप्रहाराच्या तासाला मतदार संघातील तातडीच्या मांडावयाच्या घटनाविषयी प्रश्न मांडतात. लक्षवेदी सूचना याद्वारे संसदेत महत्त्वाच्या घटनेविषयी सूचना मांडून लक्ष वेचून घेता येते स्थगन प्रस्ताव, सभात्याग करणे, कामकाज रेटण्याचा प्रयत्न करणे, तातावाने घोषणा देणे इत्यादी तंत्रे वापरतात.

अध्यक्षीय मनोगत- मा. मनोहर पाटील प्राचार्य

संसदीय लोकशाहीमध्ये संसद लोप्रतिनिधीच्या माध्यमातून कसे काम करते यासाठी अभिरूप युवा संसद कार्यशाळा मार्गदर्शक असून लोकसभा कनिष्ठ सभागृह असून राज्यसभा वरिष्ठ सभागृह आहे. संसदेत अध्यक्ष, उपाध्यक्ष व एक जेष्ठ सदस्यांचे पॅनल निवडले जाते. ज्यावेळेस अध्यक्ष, उपाध्यक्ष उपस्थित नसतात त्यावेळी हे निवडलेले जेष्ठ सदस्यांचे पॅनल काम पाहत असते. संसदेत पंतप्रधान बोलत असतांना इतर मंत्री व सदस्यांनी शांत रहावयाचे असते. राजदंड पळवून नेणे, तावातावाने घोषणा देणे हे लोकशाहीसाठी योग्य नाही. संसदेच्या खऱ्या कामकाजाचे स्वरूप याचे ज्ञान महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना होण्यासाठी युवा संसद कार्यशाळेच्या माध्यमातून होईल हाच उद्देश या कार्यशाळेचा आहे.

आभार - डॉ. सुनंदा ठाकरे

कार्यक्रमासाठी उपस्थित सर्व मान्यवरांचे आभार डॉ. सुनंदा ठाकरे यांनी मानले.

गट विभागणी / प्रशिक्षण ४.०० ते ५.३०

युवा संसद कार्यशाळेसाठी आलेल्या १९ महाविद्यालयातील ७८ विद्यार्थ्यांची ड्रॉ च्या माध्यमातून ५ गटात विभागणी करण्यात आली. अ. गटात ३२ विद्यार्थी ब. गटात २२ विद्यार्थी क. गटात १० विद्यार्थी आपल्या गटाचा गटनेता चर्चा करून लोकशाही पध्दतीने निवडला.

- अ. गटाचा नेता बडगुजर विशाल ज्ञानेश्वर व उपनेता पाटील पुजा दिलीप
- ब. गटाचा नेता डांगे चंद्रकांत वासुदेव व उपनेता राठोड सुनिल ताराचंद
- क. गटाचा नेता मराठे मेघना रविकांत व उपनेता धनगर भुषण सुनिल
- ड. गटाचा नेता चौधरी पवन रामकृष्ण व उपनेता सूर्यवंशी पुजा राजेंद्र
- इ. गटाचा नेता पवार प्रियंका विजय व उपनेता गिरासे मोनिका सुदामसिंग

प्रत्येक गटाला मार्गदर्शनासाठी प्राध्यापकांची नेमणुक करण्यात आली. त्यात

- अ. गटासाठी प्रा. डॉ. संतोष खत्री
- ब. गटासाठी प्रा. डॉ. शुभदा रावळ (ठाकरे)
- क. गटासाठी प्रा. डॉ. चंद्रकांत वाणी.
- ड. गटासाठी प्रा. डॉ. सुनंदा ठाकरे.
- इ. गटासाठी सुजाता गायकवाड.

दिनांक ०७.१२.२०१७

तिसरे सत्र सकाळी ९.३० ते ११.३०

रूपरेखा - विषय लोकशाहीतील प्रसार माध्यमांची भूमिका

व्याख्याते - प्रा. अनिल चव्हाण

अध्यक्ष - अक्षय छाजेड (व्हाईस चेअरमन, वि. व. ग. कौ.)

परिचय - प्रा. डॉ. सुजाता गायकवाड

सत्कार - उपस्थित मान्यवरांचे सत्कार प्राचार्य डॉ. डी. एस. सूर्यवंशी विद्यावर्धिनी महाविद्यालय यांच्या हस्ते रोप देऊन करण्यात आले.

प्रमुख मार्गदर्शन - प्रा. अनिल चव्हाण

पत्रकारीता हा समजुन घेण्याचा विषय आहे. आज समाज मनावर सर्वात जास्त पगडा मिडीयाच्या आहे. खरेतर हा देशच मिडीया चालवत आहे. ऐवढी ताकद मिडीया मध्ये आहे. देशाच्या विकासाच्या दृष्टीकोनातून चर्चा झाली पाहिजे मिडीया माध्यम एका गावापासून ते देशपातळीपर्यंत एका वादातून ते समस्यापर्यंत असे असते. सर्वसामान्यांना आलेल्या अडचणी व्यवस्थेकडून सोडविण्यासाठी माध्यमे प्रयत्न करतात

प्रसारमाध्यमांविषयी प्रश्नोत्तर चर्चा

विद्यार्थ्यांनी व व्याख्यात्यांनी प्रश्नोत्तर स्वरूपात चर्चासत्रातून माहिती जाणुन घेतली यात पक्षाचे वृत्तपत्र व न्युजचॅनलवरील मांडलेल्या विषयावर विश्वास ठेवणे योग्य की अयोग्य २६/११ च्या हल्ल्यांची घटना लाईव्ह दाखविणे सुरक्षेच्या दृष्टीने योग्य आहे का ? जाहीरातीवर बंधने घालता येतील का ? आंतरराष्ट्रीय संबंध बिघडविण्यास मिडीया जबाबदार आहे का ? इत्यादी प्रश्न विद्यार्थ्यांनी विचारले व व्याख्याते व अध्यक्ष यांनी त्यावर उत्तरे देऊन चर्चा केली.

आभार - डॉ. सुजाता गायकवाड

कार्यक्रमासाठी उपस्थित सर्व मान्यवरांचे आभार डॉ. सुजाता गायकवाड यांनी मानले.

चौथे सत्र सकाळी ११.३० ते १.३०

रूपरेखा - संसदेतील कायदे निर्मिती प्रक्रिया

व्याख्याते - प्रा. डॉ. संजय भोळे

अध्यक्ष - प्रा. डॉ. महेंद्र पाटील - उपप्राचार्य

परिचय - प्रा. डॉ. चंद्रकांत वाणी

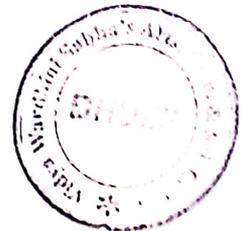
सत्कार - उपस्थित मान्यवरांचे सत्कार कार्यक्रमाचे सहसमन्वयक प्रा. डॉ. संतोष खत्री यांच्या हस्ते रोप देऊन करण्यात आले.

प्रमुख मार्गदर्शन - प्रा. डॉ. संजय भोळे

संसदेत चर्चा होणे गरजेचे आहे मत मांडणे आवश्यक आहे. त्याचबरोबर मतावर विरोध करणे ही महत्त्वाचे आहे. भारताची लोकशाही व्यवस्था मजबुत करण्यासाठी संसद महत्त्वाची आहे. कायदे होण्यासाठी सुरुवात आपल्या पासून होते. मतदार योग्य प्रतिनिधी निवडून देतो. कायदे करणारी व्यक्ती सक्षम होत नाही तो पर्यंत चांगले कायदे अस्तित्वात येणार नाही. कायदे तयार करतांना कायद्याचा मसुदा तयार केला जातो. त्यावर लोकप्रतिनिधीची संमती मिळाली (सभागृहाची) त्यावर राष्ट्रपतीची स्वाक्षरी झाली की, कायदे निर्मिती होते. विधेयक हे सरकारी व खाजगी असे असतात. सरकारी विधेयक सत्ताधारी पक्षाचा मंत्री मांडतो. तर खाजगी विधेयक लोकप्रतिनिधी व्दारा मांडले जाते. अर्थविधेयक हे लोकसभेत प्रथम मांडले जात असते. तेथे चर्चेला आल्यानंतर राज्यसभेत चर्चेला येते. राज्यसभा ते नाकारू शकत नाही त्यावर १४ दिवसात निर्णय घ्यावा लागतो. अन्यथा १४ दिवसानंतर ते मंजूर असे मानले जाते सामान्यविधेयक दोन्ही सभागृहात मांडले जाते. दोन्ही सभागृहाची मंजूरी मिळणे आवश्यक असते. हे विधेयक मांडण्यासाठी १ महीना अगोदर सभापतीची परवानगी घ्यावी लागते. त्यांचे प्रथम वाचन होते व मतदाना मध्ये त्यांचे भवितव्य ठरते. प्रथम वाचनात परवानगी मिळाल्यानंतर द्वितीय वाचन होते. नंतर समिती व्यवस्था असते. समिती चर्चा करून दुरुस्ती विषयक अहवाल करते त्याप्रमाणे दुरुस्ती होते. आणि कायदे निर्मिती होते. कायदे हे घटनेच्या चौकटीतच असावे लागतात घटनेच्या चौकटीत असलेला कायदा लोक मान्य कारतात व नसलेला कायदा लोक मान्य करीत नाहीत सर्वोच्च न्यायशलय तो रद्द करते.

अध्यक्षीय मनोगत- प्रा. डॉ. महेंद्र पाटील - उपप्राचार्य

कायद्यामध्ये समाजाचे प्रतिबिंब दिसले पाहिजे. कायदा जापर्यंत समाजाच्या मनाची दखल घेऊन केला जात नाही तापर्यंत तो समाज रूढ होत नाही व प्रभावी अंमलबजावणी होत नाही. राज्यकर्त्यांनी जनभावनेचा आदर करून कायदा तयार केला पाहिजे. कायदा हा समाजातील आरजकता कमी करण्यासाठी केला जात असतो. कायद्याच्यामागे दंडशक्ती असते व रूढी हे कायद्याचे मुख्य उगमस्थान असून कायदा हा समाज व्यवस्थेच्या मुल्यांवर आधारीत असतो.

सन्मान - उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या अभ्यास मंडळावर प्रा. डॉ. संजय भोळे व उपप्राचार्य डॉ. महेंद्र पाटील यांची निवड झाल्याबद्दल प्राचार्य डॉ. डी. एस. सूर्यवंशी यांच्या हस्ते वियोष सत्कार करण्यात आला.

प्रशिक्षण - दुपारी २.३० ते ५.३०

गट विभागणी होऊन तयार करण्यात आलेल्या गटांनी आपल्या गटाची नावे निश्चित केली.

अ. गटाने भारतीय युवा शक्ती

ब. गटाने भारतीय लोकशाही पक्ष

क. गटाने भारतीय समता पक्ष

ड. गटाने भारतीय जनसेवा पक्ष

इ. गटाने अपक्ष गट तयार केला.

अ. गट भारतीय युवा शक्ती पक्षाने क गटाचे म्हणजे भारतीय समता पक्षाचे सत्ता स्थापनेसाठी समर्थन मिळवले व भारतीय युवा शक्ती पक्षाने आपल्या संदर्भात चर्चा करून लोकशाही पध्दतीने पंतप्रधान पदासाठी विशाल बडगुजर यांची निवड केली. त्यांनी सत्ता स्थापन करण्यासाठी समर्थन करणाऱ्या खासदारांची यादी राष्ट्रपतीकडे नेली व सत्ता स्थापनेचा दावा केला हंगामी सभापती म्हणून प्रा. डॉ. सुनंदा ठाकरे यांनी संसद सदस्यांना शपथ दिली.

राष्ट्रपती डॉ. शुभदा रावळ ठाकरे सन २०१७-१८ अभिरूप लोसभा ७८ सदस्य संख्या असून ४२ संख्या असलेल्या सत्ताधारी पक्षाची घोषणा केली पंतप्रधान कोण होणार याची घोषणा केली सदर पक्ष बहुमतात आहे म्हणून विश्वासदर्शक ठराव मांडणे व विश्वासदर्शक ठराव मांडल्यानंतर तो संमत झाल्यावर मंत्रीमंडळ स्थापन करण्यास परवानगी देत आहे असे सभागृहाला सांगितले.

हंगामी सभापतींनी ८.१२.२०१७ दुपारी ११.०० वाजेपर्यंत कामकाज स्थगीत केले.
राष्ट्रगीत झाल्यावर आजचे सत्र संपविण्यात आले.

दिनांक ८.१२.२०१७

पाचवे सत्र सकाळी ९.३० ते ११.००

रूपरेषा - महिला सदस्यांचा विधीमंडळ कामकाजातील सहभाग

व्याख्याते - डॉ. शुभांगी राठी (भुसावळ)

अध्यक्ष - प्रा. डॉ. ललीत मोमया - उपप्राचार्य (प्रताप महाविद्यालय, धुळे)

सुत्रसंचालन - प्रा. डॉ. सुनंदा ठाकरे / डॉ. सुजाता गायकवाड

परिचय - डॉ. सुजाता गायकवाड

सत्कार - उपस्थित मान्यवरांचे सत्कार डॉ. शुभदा रावळ ठाकरे यांच्या हस्ते रोप देऊन करण्यात आले.

प्रमुख मार्गदर्शन - डॉ. शुभांगी राठी

महिलांचे स्थान आज चुल आणि मुल राहिले नसुन भारतीय राज्यघटनेने दिलेल्या समानतेच्या अधिकारामुळे स्त्री- पुरुष भेद राहिला नाही. राजकीय क्षेत्रात महिलांचे प्रमाण काय आहे. ७३ व्या व ७४ व्या घटना दुरुस्तीने महिलांना ३३ टक्के आरक्षण दिले ते स्थानिक स्वराज्य संस्थामध्ये परंतु संसद व विधानसभेमध्ये ते ११.५ टक्के च्य पुढे गेले नाही. जगात महिलांच्या राजकीय सहभागतील क्रमवारीत भारताचा क्रमांक १४१ वा लागतो. महिलांना अधिकार आहेत परंतु निर्णय घेण्याचा अधिकार नाही महिलांना राजकारणात येण्याची संधी उशीरा मिळाली. महात्मा गांधींनी महिलांना राजकारणात आणण्याचा प्रयत्न केला. दांडीमार्च हा सरोजीनी नायडुच्या नेतृत्वाखाली काढला गेला. स्त्रीधर्म हा राजकारणात अडथळा आणतो स्त्रीयांना आत्मभान आले पाहीजे. १९९६ मध्ये महिला आरक्षण विधेयक संसदेत आले तेव्हा महिला प्रतिनिधी बरोबर काही पुरुष प्रतिनिधीनीही त्यास समर्थन दिले होते. परंतु ते पास झाले नाही. महिलांना आरक्षण देणारे महाराष्ट्र आघाडीवर आहे.

अध्यक्षीय मनोगत- प्रा. डॉ. ललीत तोतया - उपप्राचार्य

महिलांची संख्या कमी असली तरी महिला कर्तृत्वान असतात महिलांना संधी मिळाल्यावर महिला संधीचे सोने करतात अनेक महिला सर्वोच्च पदावर विराजमान आहेत. राज्यघटनेने दिलेल्या समानतेच्या अधिकारामुळे आज स्त्री - पुरुष भेद राहिला नसुन आज सर्वत्र पुरुषांच्या बरोबरीने महिला कार्यरत आहेत.

आभार - डॉ. सुजाता गायकवाड

कार्यक्रमासाठी उपस्थित सर्व मान्यवरांचे आभार डॉ. सुजाता गायकवाड यांनी मानले.

सहावे सत्र सकाळी ११.०० ते १२.३०

रूपरेषा - विधीमंडळातील विरोधी पक्षाची भूमिका

व्याख्याते - प्रा. उमेश गोगडीया (उमवी जळगांव)

अध्यक्ष - प्रा. संदीप नेरकर

सुत्रसंचालन - प्रा. डॉ. संतोष खत्री

परिचय - डॉ. चंद्रकांत वाणी

सत्कार - उपस्थित मान्यवरांचे सत्कार कार्यक्रमाचे समन्वयक डॉ. शुभदा रावळ ठाकरे यांच्या हस्ते रोप देऊन करण्यात आले.

प्रमुख मार्गदर्शन - प्रा. उमेश गोगडीया (उमवी जळगांव)

नेता काय असतो जो आशेचा वापर करतो तो नेता आशावादी असतो आशा भावनाचा खेळ करणारा नेता नकारात्मक परिस्थितीत सकारात्मक भूमिका घेणारा नेता सक्षमपणे प्रतिनिधीत्व करणारा नेता होऊ शकतो. लोकशाहीमध्ये अस्तित्त्व टिकविण्यासाठी विरोधी भूमिका महत्त्वपूर्ण असते. प्रसार माध्यमात विरोधी पक्षाची भूमिका दाखविण्यात येते. विरोधी पक्ष प्रसारमाध्यमाद्वारे सत्ताधारींनी घेतलेले निर्णय कसे चुकीचे आहेत याबाबत भूमिका मांडतात शासनावर अंकुश ठेवण्याचे काम विरोधी पक्षाचे असते. विविध समित्यांवर विरोधी पक्षनेत्याला जागा दिलेली असते विरोधी पक्ष जाब न विचारता त्या समस्येवर उत्तर सुचवित असतो. विरोधी पक्षाची सुरुवात इंग्लंडमध्ये सर्व प्रथम झाली.

अध्यक्षीय मनोगत - प्रा. संदीप नेरकर

अमेरिकेच्या राष्ट्राध्यक्षांची मुलगी हैद्राबाद येथील भाषणात म्हणते की, या देशात चहा विकणारा माणुस देशाचा पंतप्रधान होऊ शकतो हे या देशाने स्वीकारलेल्या संसदीय लोकशाहीचे यश आहे. गांधीजींवर एक शस्त्रक्रिया करतांना डॉक्टरांनी जवळच्या नातेवाईकांनी सही करा असे सांगितले त्यावेळी गांधींनी नातेवाईकांच्या सही ऐवजी त्याच्या विरोधात लिहीणारे एन. पी. केळकर यांना बोलाविले केळकरांनी स्वाक्षरी केली गांधीजींच्या शस्त्रक्रिया यशस्वी झाली यातून विरोधी संबंध कसा असावा हे दाखविते. विरोधी पक्षाचा नेता असला तरी तो देशाची भूमिका मांडत असतो. राष्ट्रहित व सर्वसाधारण समाजाचे हित विरोधी पक्षाला जपावे लागते योग्य धोरण, कार्यक्रम, योजना यांच्या बाजूला विरोधी पक्षाला आक्रास्ताळपणा करता येत नाही.

आभार - उपस्थित मान्यवरांचे आभार कार्यक्रमाचे सहसमन्वयक डॉ. संतोष खत्री यांनी मानले.

सातवे सत्र सकाळी १२.३० ते १.३०

रूपरेषा - लोकसभेतील सभापतीचे कार्य व भूमिका

व्याख्याते - डॉ. विजय तुंटे (अमळनेर)

अध्यक्ष - डॉ. सुरेंद्र मोरे (धुळे)

सुत्रसंचालन - डॉ. चंद्रकांत वाणी

परिचय - डॉ. चंद्रकांत वाणी

सत्कार - उपस्थित मान्यवरांचे सत्कार कार्यक्रमाचे समन्वयक डॉ. शुभदा रावळ ठाकरे यांच्या हस्ते रोप देऊन करण्यात आले.

प्रमुख मार्गदर्शन - डॉ. विजय तुंटे (अमळनेर)

धनविधेयक आहे किंवा नाही हे ठरविण्याचा अधिकार सभापतींना असतो संसदेच्या सभासदांचे रक्षण करणे, लोकशाहीचे रक्षण करणे इ. लोकसभेचा सभापती सभेचा अजेंडा ठरवित असतो लेखी स्वरूपात प्रश्न विचारण्याची संधी सभापती देतात सभापती सदस्यांनी सुचविलेल्या सूचनांची छाननी करून विचारण्याची परवानगी देण्याचे कार्य करतो लोकसभेच्या सभापतींनी कमी बांलावे असा संकेत असतो.

अध्यक्षीय मनोगत - डॉ. सुरेंद्र मोरे

जर बोलायचेच आहे तर सांभाळून विचार करून बोला भारतीय लोकशाही प्रगल्भ करण्याच्या दृष्टीने महाविद्यालयीन तरूणांमध्ये असलेली सहिष्णुता वृद्धीगंत करण्यासाठी प्रयत्न करणे हा युवा संसद भरविण्याचा उद्देश आहे. युवा संसद हे सामुहिक चर्चा करण्यासाठी उपलब्ध करून दिलेले व्यासपीठ आहे. युवकांना संसदीय प्रणालीचे ज्ञान मिळवून देण्यासाठी व त्यांना भावी काळात लोकभावना हया संसदेत लोकप्रतिनिधी कशा स्वरूपात मांडतात हयाचे ज्ञान व त्यांना जनभावांचा आदर कसा करावा हया विषयी प्रेरणा देण्यासाठी युवा संसद कार्यशाळा एक दिशा देणारे व्यासपीठ आहे. महाविद्यालयीन युवकांना संसदीय लोकशाही प्रणाली रूजविण्यासाठी ही युवासंसद कार्यशाळा मार्गदर्शक ठरेल.

आभार - उपस्थित मान्यवरांचे आभार कार्यक्रमाचे डॉ. चंद्रकांत वाणी यांनी मानले.

प्रशिक्षण - दुपारी २.३० ते ५.३०

सभापती पंतप्रधान विश्वास दर्शक ठराव सादर करण्यास परवानगी दिली.

पंतप्रधान विशाल बडगुजर यांनी विश्वासदर्शक ठरावावर भाषण केले. विरोधी पक्षाकडून सुनिल राठोड यांनी विश्वासमत विरोधी भाषण केले सत्ताधारी पक्षाकडून जगदीश साळुंके यांनी विश्वासदर्शक ठराव स्विकार करण्याविषयी आवाहन केले अशा प्रकारे पवन चौधरी, हेमराज राहुल संदानशिव, मेघना मराठे, पंकज उशीरे, गोपाळ बागुल, भुषण धनगर, चंद्रकांता डांगे यांनी विश्वासदर्शक ठरावा बाबत भाष्य केले.

विश्वदर्शक ठरावावर समर्थन देणाऱ्या आवाजी मतदान घेण्यात आले. विश्वास दर्शक प्रस्तावाला समर्थन देणाऱ्यांची संख्या जास्त असल्यामुळे प्रस्तावाला मान्यता दिली त्यावेळी विरोधकांनी वॉकआऊट केले.

सभापती महोदयांनी कामकाज १० मिनीटांसाठी सभा स्थगित केली.

कामकाज सुरु झाल्यानंतर पंतप्रधानानी आपल्या मंत्रीमंडळाची रचना केली प्रश्नोत्तराच्या तासात नोटाबंदी, नोटाबंदी के बाद जीडीपी घटा उसका जिम्मेदार कौन, औद्योगिक विकास, काश्मिर घुसकोरी व होणारी जिवितहाणी, धुळे-मनमाड-इंदौर रेल्वे मार्ग, कृषीविषयक, कर्जमाफी, भारत- पाक मैत्री धोरण, आदिवासी दुर्गम भागातील महिला व बालकांच्या समस्या, सुरक्षा समिती मध्ये स्थायी सदस्यत्व का मिळत नाही सरोगेसी कायदा इ. विषयावरील प्रश्न विचारण्यात आले व सरकार पक्षाकडून उत्तरे देण्यात आली. सभापतींनी हे सत्र उद्या सकाळी ९.३० वाजेपर्यंत स्थगित केले.

दिनांक १.१२.२०१७

युवा प्रशिक्षण सादरीकरण वेळ सकाळी १.३० ते १.३०

या सत्रात ५ विधेयके सादर करण्यात आली.

१. महिला व तृतीय पंथीय व लिंगबदल करणाऱ्या महिलांना ३३ टक्के आरक्षण देण्याबाबतचे सरकारी

विधेयक - महिला व बालकल्याण मंत्री ममता पवार यांनी मांडले त्यांनी विधेयकाचे स्वरूप, उद्देश, राजकीय सहभाग वाढविणे स्त्री - पुरुषांबरोबर तृतीयपंथीयांना मुळ प्रवाहात आणणे यासाठी हे विधेयक महत्त्वपूर्ण आहे. विधेयकावर सत्ताधारी व विरोधकात चर्चा होऊन विधेयकावर मतदान घेण्यात आले असता आवाजी मतदानाचे हे विधेयक पारीत करण्यात आले.

२. आरक्षण व कन्या भ्रुण हत्या बाबतचे खाजगी विधेयक सूर्यवंशी पुजा राजेंद्र यांनी मांडले. विधेयकावर सत्ताधारी व विरोधी पक्षात चर्चा होऊन समानता व समानसंधी यासाठी हे विधेयक आवश्यक असून पूढील अधिवेशनात सरकारी विधेयक म्हणून अधिक विस्तृत स्वरूपात मांडण्यात येईल असे महिला व बालकल्याण मंत्री ममता पवार यांनी स्पष्ट केले.

३. शिक्षण हक्क अधिनियम विधेयक २०१७ (खाजगी विधेयक) सूर्यवंशी हर्षदा मनोहर यांनी मांडले. प्रवेश प्रक्रिया सुलभ व सोपी व्हावी व या अधिनियमात सुधारणा करण्यात यावी विधेयकावर सभागृहात सत्ताधारी व विरोधी पक्ष यांच्यात सविस्तर चर्चा करण्यात आली खाजगी शाळेबाबत कायदा करून काही होणार नाही तर अंमलबजावणी होणे महत्वाचे आहे. विधेयकावर मतदान घेण्यात आले असता आवाजी मतदानाने नामंजूर करण्यात आले.

४. भारतीय माहिती तंत्रज्ञान विधेयक २०१७ (खाजगी विधेयक) प्रियंका विजय पवार (अपक्ष)

विधेयकाला सरकारने पाठींबा दिला. विरोधी पक्षानेही विधेयकाचे रूपांतर कायद्यात होणे गरजेचे आहे. व ते आवश्यक आहे असे सभागृहा समोर सांगितले विधेयकावर मतदान घेण्यात आले असता आवाजी मतदानाने हे विधेयक पारीत करण्यात आले.

५. शेतकरी धोरण विधेयक २०१७ - खजगी विधेयक मयुरी बोरसे

या विषयावर सभागृहात सत्ताधारी व विरोधी पक्ष यांच्यात सविस्तर चर्चा करण्यात आली व विधेयकावर मतदान घेण्यात आले असता आवाजी मतदानाने हे विधेयक मंजूर करण्यात आले विरोधकांनी वॉक आऊट केले.

समारोपः

प्रमुख पाहुणे - बाबासाो. राजवर्धन कदमबांडे (मा. आमदार)

अध्यक्ष - श्री. जगदीश आप्पा गायकवाड (ग.कौ.सदस्य, वि. व. महाविद्यालय, धुळे.)

मा. युवराज आबा करनकाळ (सेक्रेटरी ग.कौ.वि.व. महाविद्यालय, धुळे.)

श्री. उदय शिनकर (ग.कौ.सदस्य, वि. व. महाविद्यालय, धुळे.)

प्रा.डॉ. जयश्री गावीत (ग.कौ.सदस्य, वि. व. महाविद्यालय, धुळे.)

डॉ.डी. एस. सूर्यवंशी (प्राचार्य, वि. व. महाविद्यालय, धुळे.)

डॉ. शुभदा रावळ ठाकरे (उपप्राचार्य, वि. व. महाविद्यालय, धुळे.)

परिचय- डॉ. चंद्रकांत वाणी

संचलन- डॉ. संतोष खत्री

सत्कार - प्रमुख पाहुण्यांचा सत्कार महाविद्यालयाच्या वतीने गुलाब पुष्प व रोप देऊन करण्यात आला.

विद्यार्थ्यांचे मनोगत - हेमराज मराठे, पुजा पाटील, अर्चना पाटील, विशाल बडगुजर, नंदकिशोर सूर्यवंशी

प्राचार्य यांचे मनोगत -

वेगवेगळे उपक्रम राबविणारे तळागाळातील गोरगरीब विद्यार्थ्यांना शिक्षणाच्या सोयी सुविधा पुरविणारे महाविद्यालय म्हणून ओळख असणारे आमचे हे महाविद्यालय आहे. या कार्यशाळेत ७४ विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला आहे. विद्यार्थ्यांची वैचारीक चळवळ निर्माण करणारे महाविद्यालय असून महाविद्यालयात पहिल्यांदाच निवासी कार्यशाळा झाली आहे. निवास व्यवस्था, भोजन व्यवस्था महाविद्यालयाने उत्तम पार पाडली आहे. यासाठी मेहनत घेणारे आमचे प्रा. मंजू तरडेजा, प्रशांत लगडे, योगेश पेडणेकर, सुहास जोशी, उपप्राचार्य डॉ. शुभदा रावळ व शिक्षकेत्तर कर्मचारी या सर्वांनी महत्वपूर्ण योगदान दिले.

फलश्रुती - उपप्राचार्य डॉ.शुभदा रावळ ठाकरे

तरूणांना सजग करणे हा महत्वाचा भाग या कार्यशाळेचा हेतु होता.हक्क बरोबर राष्ट्रीय कर्तव्याची जाणिव असते हे विद्यार्थ्यांना पटवून देणे हा आमचा हेतु होता. व तो हेतु साध्य झाला असे वाटते. कार्यशाळेतून लोकशिक्षणाच्या माध्यमातून लोकशाही प्रगल्भ करण्यासाठी कला क्षेत्रातील विद्यार्थ्यांसाठी ही कार्यशाळा महत्वपूर्ण आहे या कार्यशाळेत ३ विधेयक विद्यार्थ्यांनी सादर करून त्यावर चर्चा घडवून आणणे हिच या कार्यशाळेची खरी फलश्रुती आहे.

प्रमुख वक्ते - बाबासाो राजवर्धन कदमबांडे (मा. आमदार)

मी पहिल्यांदा आमदार झालो त्यावेळी विधीमंडळात कामकाज कसे करावे हा प्रश्न पडला व आम्हाला विधीमंडळाच्या कामकाजाचे स्वरूप शिकण्यास खुप वेळ लागला. आता सुशिक्षित लोप्रतिनीधी जास्त प्रमाणात दिसु लागले आहेत या अभिरूप संसद कार्यशाळेतील प्रशिक्षणामुळे घडलेल्या भावी प्रतिनिधींना विद्यार्थी दशेतच ज्ञान झालेले असल्यामुळे त्यांना आपल्या भागातील प्रश्न, समस्या मांडण्यास

अडचणी येणार नाही. भारतीय लोकशाहीची आदर्श परंपरा टिकविण्यासाठी हातभार लागेल असे मला वाटते व देशाचे आदर्श नागरिक व्हाल अशी आशा बाळगतो.

अध्यक्षीय समारोप - श्री.जगदीश आप्पा गायकवाड (ग.कौ.सदस्य, वि. व. महाविद्यालय, धुळे.)

लोकशाही व्यवस्थेवर कोणतीही बाधा व हाणी येणार नाही याचे या युवा संसद कार्यशाळेतून भावी लोकप्रतिनिधींना मार्गदर्शन झाले उत्तम संसदपट्ट घडविण्यासाठी ही युवा संसद कार्यशाळा मार्गदर्शक व दिशा दाखविणारी आहे असे म्हटल्यास वावगे ठरणार नाही.

आभार - उपस्थित सर्व प्रमुख पाहुणे व सहभागी विद्यार्थ्यांचे आभार प्रा.डॉ.सुजाता गायकवाड यांनी मानले.

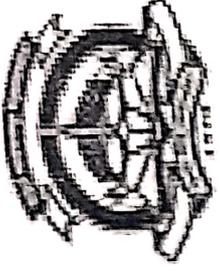
अहवाल लेखन

जनसंज्ञापन आणि वृत्तपत्रविद्या विभाग
विद्यावर्धिनी महाविद्यालय, धुळे.

संस्कृत विभाग
युवा संसदीय शाखा

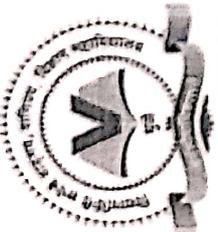

विभाग प्रमुख
राज्यशाखा विभाग
संस्कृत यु.सं.क

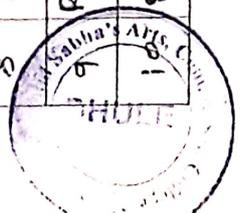

उत्तर-महाराष्ट्र विद्यापीठ, विद्यार्थी कल्याण विभाग व
विद्यार्थिनी सभेचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,
धुळे

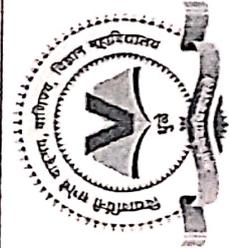
चांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित
युवा संसद कार्यशाळा ०६ ते ०९ डिसेंबर २०१७

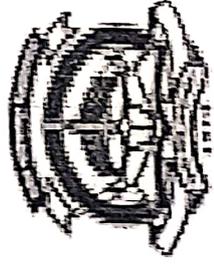
अ. क्र.	सहभागी विद्यार्थ्यांचे नाव	महाविद्यालयाचे नाव	स्वाक्षरी ०६.१२.१७	स्वाक्षरी ०७.१२.१७	स्वाक्षरी ०८.१२.१७	स्वाक्षरी ०९.१२.१७
1	SONAR AISHAY VASANT	PRATAP MAHAVIDYALAYA. AMALNER JALGAON.				
2	MORE PRANAV PRASHNAR	--" --				
3	SURYAWANSHI HARSHADA MANOHAR	--" --				
4	SURYAWANSHI POOJA RASENDRAN	--" --				
5	RAOB JAYASHRI GHANSHAM	--" --				
6	VIVEK SHIVRAM BAGUL	B.PARTS B.M.A SCI E K.C.C. CORN. COLL. CHALISGAON				
7	YOGESH OMIKAR CHAVAN	--" --				
8	YOGESH RAMBESH WARGH	--" --				
9	RAHUL RAGHUNATH CHAUDHART	--" --				
	BHOSALE MAHIMA RAVINDRA Z. B. PATIL COLLEGE DHULE					

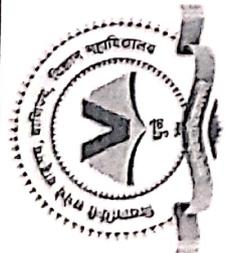

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, विद्यार्थी कल्याण विभाग व
विद्यार्थिनी सभेचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,
धुळे
यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित
युवा संसद कार्यशाळा ०६ ते ०९ डिसेंबर २०१७

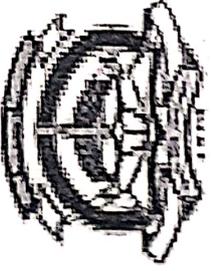

अ. क्र.	सहभागी विद्यार्थ्याचे नाव	महाविद्यालयाचे नाव	स्वाक्षरी	स्वाक्षरी	स्वाक्षरी	स्वाक्षरी	स्वाक्षरी
21	SHAIKIH JUNAID SHAIKIH MURTUZA.	TKRA SDU. SOC. H.J. THIM COLL. OF. ARTS. TALASHAON	Junaid	Junaid	Junaid	Junaid	Junaid
22	MAHAJAN KALYAN BHARAT	R. C. PATIL ARTS. COLL. SEC. COLL. SHIRPUR DHL.	Bharat	Bharat	Bharat	Bharat	Bharat
23	RATHOD SHUBHAM RAVIN DEA	--	Shubham	Shubham	Shubham	Shubham	Shubham
24	JADHAV ASHWINI AVINASH	ADARSH ARTS COLLEGS. NIZAMPUR TALASHAON	Ashwin	Ashwin	Ashwin	Ashwin	Ashwin
25	BHADANE POOJA DAYASHWAR	--	Pooja	Pooja	Pooja	Pooja	Pooja
26	PATIL SHUBANGI SHASHIKANT	S.S.V.P.S. ARTS, COLL. SHINDIKHEDA DHULE.	Shubangi	Shubangi	Shubangi	Shubangi	Shubangi
27	BORSE MAYURI SUDHAKAR	--	Mayuri	Mayuri	Mayuri	Mayuri	Mayuri
28	JADHAV CHETAN ASHOK PRAVIN	--	Chetan	Chetan	Chetan	Chetan	Chetan
29	PATIL BHUSHAN DEVIDAS	--	Bhushan	Bhushan	Bhushan	Bhushan	Bhushan
30	MATEI CHETAN ARJUN.	--	Chetan	Chetan	Chetan	Chetan	Chetan

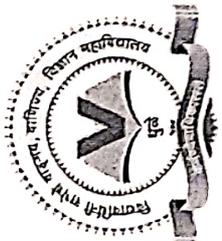

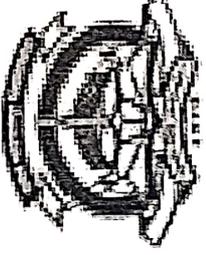
उत्तः महाराष्ट्र विद्यापीठ, विद्यार्थी कल्याण विभाग व
विद्यार्थिनी सभेचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,
धुळे
यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित
युवा संसद कार्यशाळा ०६ ते ०९ डिसेंबर २०१७

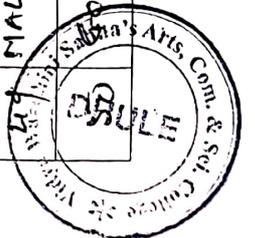
अ. क्र.	सहभागी विद्यार्थ्याचे नाव	महाविद्यालयाचे नाव	स्वाक्षरी	स्वाक्षरी	स्वाक्षरी	स्वाक्षरी	स्वाक्षरी
31	DIPAK NAMDRO DHANDE	ARTS & SCI COLL. BHALOD TALUKA	06.12.17	07.12.17	08.12.17	09.12.17	
32	PRAVIN SIKSATH TATOD.	--	P.E. Toyade	P.E. Toyade	P.E. Toyade	P.E. Toyade	
33	MEGHNA RAVIKANT MARATHI	MULTI JIYHA COLLEGE JALGAON.	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	
34	BHOSHAN SUNIL DHANDE	--	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	
35	PARVATI RAMKRUSHNA CHAUDHARI	--	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	
36	GOPAL RAJENDRA BAGUL	--	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	
37	PAVANA SAVITRI SAYSIING	S.P.D.M ARTS. COLLEGE SHIRPUR	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	
38	SOHAWANG APARNA JAGANNATHI	--	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	
39	PATIL KAVITA MURLIDHAR	--	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	
40	PATIL SUSHIL HARISHAN	--	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	P. E. Toyade	

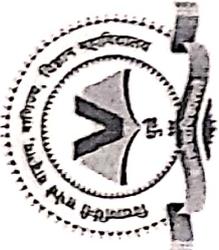

उत्त. महाराष्ट्र विद्यापीठ, विद्यार्थी कल्याण विभाग व
विद्यार्थिनी सभेचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,
धुळे
यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित
युवा संसद कार्यशाळा ०६ ते ०९ डिसेंबर २०१७

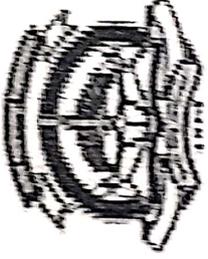

अ. क्र.	सहभागी विद्यार्थ्याचे नाव	महाविद्यालयाचे नाव	स्वाक्षरी ०६.१२.१७	स्वाक्षरी ०७.१२.१७	स्वाक्षरी ०६.१२.१७	स्वाक्षरी ०९.१२.१७
41	PAWARI PRAMILA VISHRAM	S.P.D.M. COLL. SHIRPUR DHULE.				
42	PAWAR SAHITA KAKOTA	-- --				
43	GAVIT RAJENDRA BABU.	UTTAMRAO PATIL ARTS COLL. DANIVEL SAKRE DHULE.				
44	BAGUL RAMRATAN KASHINATH	-- --				
45	NARATHI RAKESH EKNATH	PALESSHA COM. COLLEGE DHULE.				
46	PAWAR ROHIT MAHESH	-- --				
47	SHARMA DAMINI RAJENDRA KUMAR	-- --				
48	SOMWANT SWATI DHANESHWAR	-- --				
49	MALI RAJENDRA ASHOK PAL BHOPAT LAXMAN.	ARTS GARUD ARTS, COM, SOL COLL. SHENDURNE JAMNOR JALGMATI.				

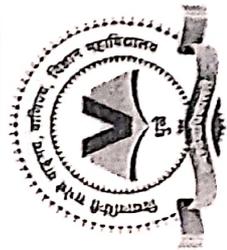

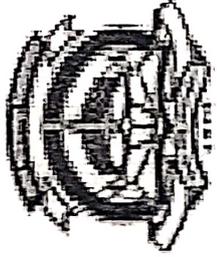
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, विद्यार्थी कल्याण विभाग व
विद्यार्थिनी सभेचे कला, वाणिज्य व विमान महाविद्यालय,
धुळे
सांच्या संयुक्त विद्यामाने आयोजित
युवा संसद कार्यशाळा ०६ ते ०९ डिसेंबर २०१७

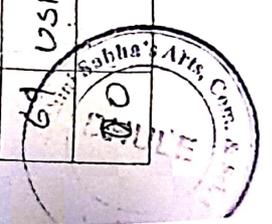
अ. क्र.	सहभागी विद्यार्थ्याचे नाव	महाविद्यालयाचे नाव	स्वाक्षरी ०६.१२.१७	स्वाक्षरी ०७.१२.१७	स्वाक्षरी ०८.१२.१७	स्वाक्षरी ०९.१२.१७
51	DANES CHANDRAKANTA VASUDEO	H. M. V. JALGAON.	Ways.	Ways.	Ways.	Ways.
52	KEDAR DESHA NADHICAR	--	Ways.	Ways.	Ways.	Ways.
53	WAGH DIPALE ASAY	--	Ways.	Ways.	Ways.	Ways.
54	PADVI GAUNDYA TRAMA TRAMA	--	Ways.	Ways.	Ways.	Ways.
55	BADDEJAR VISHAL DHYESHWAR	--	Ways.	Ways.	Ways.	Ways.
56	PATIL ARCHANA LALCHANG	HANASARAB N. M. CHAVAN ARTS. COM. SEC COLLEGE DHULE.	Be	Be	Be	Be
57	MALE HARSHADA RAJENDRA	--	Be	Be	Be	Be
58	RATHOD SUHIL TARACHAND	--	Be	Be	Be	Be
59	THAKRE RAHUL DARJYUNING	N. W. S. ARTS. COM. & SEC COLL. DHULE	Be	Be	Be	Be
60	PATIL PRASHANT VIRBHOJ	--	Be	Be	Be	Be

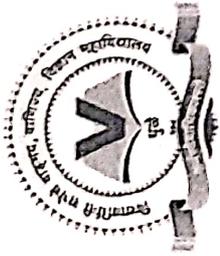

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, विद्यार्थी कल्याण विभाग व
विद्यार्थिनी सभेचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,
धुळे
यांच्या संयुक्त विद्यामाने आयोजित
युवा संसद कार्यशाळा ०६ ते ०९ डिसेंबर २०१७

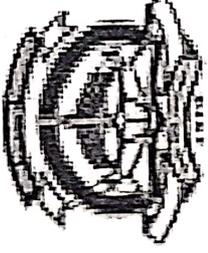

अ. क्र.	सहभागी विद्यार्थ्याचे नाव	महाविद्यालयाचे नाव	स्वाक्षरी ०६.१२.१७	स्वाक्षरी ०७.१२.१७	स्वाक्षरी ०८.१२.१७	स्वाक्षरी ०९.१२.१७
61	DHABADE JULAL SAGAR	V.V.S. ARTS, COM. SCI COLL. SAHRE ROAD DHULE	S.J. Dobhade	S.J. Dobhade	S.J. Dobhade	S.J. Dobhade
62	WARSH ASAT ATMARAM	--	Ashat	Ashat	Ashat	Ashat
63	GOSAVI MATURGIR KISHAN GAR	--	Kishan	Kishan	Kishan	Kishan
64	SONAWANE RUPALI GANESH	--	R. Sonawane	R. Sonawane	R. Sonawane	R. Sonawane
65	DARSHNA PANDAREMATI RASPUT	--	Darshna	Darshna	Darshna	Darshna
66	SANDHYA KRUSHNA MOHAN PARDDSHI	--	Sandhya	Sandhya	Sandhya	Sandhya
67	MADIKAR HARSHAL BISHWAR	--	Madikar	Madikar	Madikar	Madikar
68	SANDANSHIV RAHUL KALLASH	--	Sandan	Sandan	Sandan	Sandan
69	USHIRE PARIKAT BHIKA	--	Ushire	Ushire	Ushire	Ushire

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, विद्यार्थी कल्याण विभाग व
विद्यार्थिनी सभेचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय,
धुळे
यांच्या संयुक्त विद्यमाने आयोजित
युवा संसद कार्यशाळा ०६ ते ०९ डिसेंबर २०१७

अ. क्र.	सहभागी विद्यार्थ्याचे नाव	महाविद्यालयाचे नाव	स्वाक्षरी	स्वाक्षरी	स्वाक्षरी	स्वाक्षरी	स्वाक्षरी
70	SHAIKH TUFTK SHAIKH FARUQ	M.S.A.S. ARTS SCE. COLLEGE DOPUR DHUL.	06.12.17	07.12.17	06.12.17	09.12.17	
71	SHAIKH ARBAZ SHAIKH BAIKAN.	-	06.12.17	07.12.17	06.12.17	09.12.17	
72	ANSARI SARDMADNI BIKBA AHAMAD	-	06.12.17	07.12.17	06.12.17	09.12.17	
73	SHAIKH SAHARUKH SHAIKH MUNER.	-	06.12.17	07.12.17	06.12.17	09.12.17	
74	BAGUL GOPAL HARAYAN	V.V.S.ARTS, COM, SCE COLL. DHULS.	06.12.17	07.12.17	06.12.17	09.12.17	
75	AHIRE PRAMOD DHAREMA	-	06.12.17	07.12.17	06.12.17	09.12.17	

